Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (peti senat)

z dne 12. februarja 2020*

„Predhodno odločanje – Člen 267 PDEU – Izvršitev predhodne odločbe Sodišča – Pristojnost hierarhično višjega sodišča za odreditev načina izvršitve – Procesna avtonomija držav članic – Načelo učinkovitosti – Spoštovanje pravice do obrambe“

V zadevi C-704/18,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Spetsializiran nakazatelen sad (specializirano kazensko sodišče, Bolgarija) z odločbo z dne 30. oktobra 2018, ki je prispela na Sodišče 12. novembra 2018, v kazenskem postopku proti

Nikolayu Kolevu in drugim,

SODIŠČE (peti senat),

v sestavi E. Regan, predsednik senata, I. Jarukaitis, E. Juhász, M. Ilešič in C. Lycourgos (poročevalec), sodniki,

generalni pravobranilec: H. Saugmandsgaard Øe,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za Evropsko komisijo F. Erlbacher, R. Troosters in Y. Marinova, agenti,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 267 PDEU.

2 Ta predlog je bil vložen v okviru kazenskega postopka, uvedenega zoper Nikolaya Koleva in druge (v nadaljevanju: obdolžene osebe), osem oseb, obdolženih, da so kot bolgarski carinski uslužbenci storile različna kazniva dejanja.

* Jezik postopka: bolgarščina.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Člen 6 Direktive 2012/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o pravici do obveščenosti v kazenskem postopku (UL 2012, L 142, str. 1), naslovljen „Pravica do obveščenosti o obdolžitvah“, v odstavku 3 določa:

„Države članice zagotovijo, da se, najpozneje ob vložitvi obtožnice v preizkus sodišču, podajo podrobne informacije o obdolžitvah, vključno z vrsto in pravno opredelitvijo kaznivega dejanja ter naravo udeležbe obdolžene osebe.“

4 Člen 7 te direktive, naslovljen „Pravica dostopa do gradiva zadeve“, v odstavku 3 določa:

„Brez poseganja v odstavek 1 se dostop do dokaznega gradiva iz odstavka 2 odobri pravočasno, da se omogoči učinkovito uveljavljanje pravice do obrambe in vsaj ob predložitvi obtožnice sodišču v preizkus. Kadar pristojni organi pridobijo dodatno dokazno gradivo, omogočijo dostop do tega gradiva v času, ki zadostuje za njegovo preučitev.“

Bolgarsko pravo

5 V skladu s členom 249 Nakazatelno protsesualen kodeks (zakonik o kazenskem postopku) lahko sodišče ustavi sodno fazo kazenskega postopka in zadevo vrne državnemu tožilcu, da ta odpravi kršitve postopka v zvezi s predkazenskim postopkom, ki se nanašajo na obvestitev obdolžene osebe o obtožbi zoper njo in odobritev dostopa do gradiva zadeve.

6 Kot je razvidno iz predložitvene odločbe, nacionalna ureditev, ki se uporablja za dejansko stanje v postopku v glavni stvari, nasprotuje temu, da bi se sodna odločba, sprejeta na podlagi člena 249 zakonika o kazenskem postopku, po sprejetju te odločbe spremenila.

7 Člena 368 in 369 zakonika o kazenskem postopku v različici, ki je veljala v času dejanskega stanja v postopku v glavni stvari, sta določala mehanizem, ki je osebam, proti katerim poteka kazenski pregon, omogočal, da zaradi bistvenih kršitev postopka, ki jih stori državni tožilec, dosežejo pravnomočno ustavitev kazenskega postopka v celoti, in sicer ne le sodne faze, ampak tudi predkazenskega postopka.

8 V skladu s členom 369 zakonika o kazenskem postopku je moralo sodišče na predlog obdolžene osebe – potem ko je ugotovilo, da predkazenski postopek ni bil končan v dveh letih od obdolžitve – zadevo vrniti državnemu tožilcu, pri čemer mu je določilo rok, v katerem je moral ta končati preiskavo zadeve in ta del postopka bodisi s tem, da je ustavil pregon, bodisi s tem, da je vložil obtožnico. V zadnjem primeru je imel tožilec na voljo dodaten rok za sestavo obtožnice in njeno predložitev sodišču.

9 Če državni tožilec teh novih rokov ni spoštoval, je moralo sodišče prevzeti zadevo in kazenski postopek ustaviti. Če pa je državni tožilec končal predkazenski postopek in v predpisanih rokih vložil obtožnico, je sodišče preverilo zakonitost postopka in se zlasti prepričalo o neobstoju bistvenih kršitev postopka. Če je sodišče menilo, da so bile take kršitve storjene, je zadevo ponovno predložilo državnemu tožilcu in mu določilo dodaten rok za odpravo ugotovljenih kršitev. Če državni tožilec tega roka ni spoštoval, če navedenih kršitev ni odpravil ali če je storil nove, je moralo sodišče kazenski postopek ustaviti.

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

10 Obdolžene osebe so od leta 2012 kazensko preganjane, ker so kot bolgarski carinski uslužbenci sodelovale v hudodelski združbi. Ker je predložitveno sodišče, Spetsializiran nakazatelen sad (specializirano kazensko sodišče, Bolgarija), menilo, da obtožnih aktov ni sprejel pristojni organ in da so z njimi storjene kršitve postopka, je bila zadeva predložena pristojnemu državnemu tožilcu specializiranega tožilstva, da ta zoper obdolžene osebe sestavi nove obtožne akte. Vendar je bil postopek prekinjen, predpisani roki za preiskavo pa so bili večkrat podaljšani.

11 Leta 2014 je bil pri predložitvenemu sodišču vložen predlog za začetek postopka iz členov 368 in 369 zakonika o kazenskem postopku. V skladu s temi določbami je to sodišče zadevo najprej vrnilo državnemu tožilcu, pri čemer mu je določilo rok za dokončanje preiskave zadeve, sestavo novih obtožnih aktov, predložitev teh aktov in elementov preiskave obdolženim osebam ter končanje predkazenskega postopka, pri čemer je imel državni tožilec nato na voljo dodaten rok, da sestavi obtožnico in jo predloži sodišču.

12 Potem ko je državni tožilec sestavil nove obtožne akte in v predpisanih rokih vložil obtožnico, je navedeno sodišče ugotovilo nove postopkovne nepravilnosti v škodo obdolženih oseb in zadevo ponovno vrnilo državnemu tožilcu.

13 Isto sodišče je s sklepom z dne 22. maja 2015 ugotovilo, da državni tožilec ni odpravil prej ugotovljenih bistvenih kršitev postopka in je storil nove. Zato je menilo, da so bili pogoji za ustavitev kazenskega postopka izpolnjeni in da so bile te osebe zato upravičene do tega, da se ta postopek ustavi.

14 Vendar kljub tem ugotovitvam predložitveno sodišče ni odredilo ustavitve kazenskega postopka v skladu s členoma 368 in 369 zakonika o kazenskem postopku, temveč je, kot je razvidno iz predložitvene odločbe v obravnavani zadevi, na podlagi člena 249 tega zakonika odločilo, da se sodna faza ustavi in da se zadeva ponovno predloži državnemu tožilcu, da bi ta odpravil kršitve postopka, ki se nanašajo na obvestitev obdolženih oseb o njihovih obdolžitvah na eni strani in na dostop do gradiva zadeve na drugi.

15 Sodišče, ki je odločalo o pritožbi zoper ta sklep z dne 22. maja 2015, je s sklepom z dne 12. oktobra 2015 ugotovilo, da bi moralo predložitveno sodišče v skladu s členoma 368 in 369 zakonika o kazenskem postopku kazenski postopek ustaviti, in je zadevo vrnilo v ponovno odločanje temu sodišču.

16 Predložitveno sodišče je z odločbo z dne 11. novembra 2015 Sodišču predložilo prvi predlog za sprejetje predhodne odločbe, na podlagi katerega je bila izdana sodba z dne 5. junija 2018, Kolev in drugi (C-612/15, v nadaljevanju: sodba Kolev, EU:C:2018:392).

17 Sodišče je v točki 1 izreka te sodbe razsodilo, da člen 325(1) PDEU nasprotuje nacionalni ureditvi, ki določa ustavitev kazenskega postopka, kakršen je ta iz členov 368 in 369 zakonika o kazenskem postopku, v delu, v katerem se ta ureditev uporabi v postopkih, začetih v zvezi z veliko goljufijo ali drugimi hudimi nezakonitimi dejanji, ki škodijo finančnim interesom Evropske unije na carinskem področju. V isti točki je dodalo, da mora nacionalno sodišče zagotoviti polni učinek člena 325(1) PDEU tako, da navedene ureditve po potrebi ne uporabi, pri čemer mora zagotoviti spoštovanje temeljnih pravic obdolženih oseb, v točki 70 navedene sodbe pa je pojasnilo, da te pravice zajemajo pravico teh oseb, da se o njihovi zadevi odloči v razumnem roku.

18 Sodišče je v točki 67 iste sodbe pojasnilo, da če je za izpolnitev obveznosti iz člena 325(1) PDEU mogočih več ukrepov, je naloga predložitvenega sodišča, da odloči, katerega od teh ukrepov bo uporabilo. V zvezi s tem je Sodišče zlasti predvidelo možnost, da predložitveno sodišče – če je državni tožilec pri njem v predpisanih rokih vložil obtožnico – začne sodno fazo kazenskega postopka in samo odpravi morebitne nepravilnosti, storjene v predkazenskem postopku.

19 V zvezi s spoštovanjem pravice obdolženih oseb, da se o njihovi zadevi odloči v razumnem roku, je Sodišče v točki 74 sodbe Kolev razsodilo, da mora predložitveno sodišče določiti tudi ukrepe, ki jih je treba sprejeti za zagotovitev spoštovanja te pravice, ob upoštevanju vseh pravnih sredstev, ki so na voljo v nacionalnem pravu, ki ga je treba razlagati kot celoto in v skladu s pravom Unije. Če bi bilo mogoče sprejeti več rešitev za zagotovitev polnega učinka obveznosti, ki izhajajo iz člena 325(1) PDEU, bi moralo navedeno sodišče izbrati tiste od teh različnih rešitev, ki v obravnavanem primeru omogočajo zagotavljanje zadevne temeljne pravice.

20 Sodišče je v točki 2 izreka sodbe Kolev podalo razlago členov 6 in 7 Direktive 2012/13, ki določata pravici obdolžene osebe, da je obveščena o obdolžitvah zoper njo in da dostopa do gradiva zadeve.

21 Natančneje, Sodišče je razsodilo, prvič, da člen 6(3) te direktive ne nasprotuje temu, da se podrobne informacije o obdolžitvi obrambi sporočijo po vložitvi obtožnice pri sodišču, vendar preden sodišče začne vsebinski preizkus obtožbe in preden se pred njim dejansko začne razprava, ali celo po začetku te razprave, vendar pred fazo posvetovanja, kadar so tako sporočene informacije pozneje spremenjene, če sodišče sprejme vse ukrepe, potrebne za zagotovitev spoštovanja pravice do obrambe in poštenosti postopka.

22 Drugič, Sodišče je razsodilo, da mora nacionalno sodišče v skladu s členom 7(3) Direktive 2012/13 zagotoviti, da se obrambi dejansko omogoči dostop do gradiva zadeve, pri čemer se lahko tak dostop glede na okoliščine primera omogoči po vložitvi obtožnice pri sodišču, vendar preden sodišče začne vsebinski preizkus obtožbe in preden se pred njim dejansko začne razprava, ali celo po začetku te razprave, vendar pred fazo posvetovanja, kadar se spis med postopkom pred sodiščem dopolni z novimi dokazi, če sodišče sprejme vse ukrepe, potrebne za zagotovitev spoštovanja pravice do obrambe in poštenosti postopka.

23 Sodišče je v točki 3 izreka sodbe Kolev podalo razlago člena 3(1) Direktive 2013/48/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2013 o pravici do dostopa do odvetnika v kazenskem postopku in v postopkih na podlagi evropskega naloga za prijetje ter pravici do obvestitve tretje osebe ob odvzemu prostosti in do komunikacije s tretjimi osebami in konzularnimi organi med odvzemom prostosti (UL 2013, L 294, str. 1).

24 Predložitveno sodišče navaja, da je s sklepoma z dne 13. junija in 14. septembra 2018 izvršilo točko 3 oziroma točko 1 izreka sodbe Kolev.

25 Nasprotno pa predložitveno sodišče v zvezi s točko 2 izreka navedene sodbe meni, da je soočeno z nacionalnim procesnim pravilom, ki preprečuje njeno izvršitev v zadevi, o kateri odloča.

26 Navaja namreč, da je bila v obravnavanem primeru sodna faza kazenskega postopka že ustavljena s sklepom z dne 22. maja 2015, ki je bil sprejet na podlagi člena 249 zakonika o kazenskem postopku in je medtem postal pravnomočen. To sodišče naj tako na podlagi svojega nacionalnega prava ne bi moglo sprejeti nobenih poznejših ukrepov, na podlagi katerih bi lahko v postopku v glavni stvari uporabilo razlago Direktive 2012/13, ki jo je podalo Sodišče.

27 Vendar predložitveno sodišče ob upoštevanju točk 67 in 74 sodbe Kolev meni, da je treba njegovo nacionalno pravo razlagati tako, da ta postopkovna ovira ne nasprotuje uporabi prava Unije.

28 V zvezi s tem predložitveno sodišče navaja, da ima pravnomočna odločba o ustavitvi sodne faze postopkovni pomen, ker vključuje vrnitev zadeve državnemu tožilcu zaradi izvršitve procesnih dejanj in sama po sebi obdolženim osebam ne podeljuje materialnih pravic. Meni, da je s to odločbo tem osebam dana prednost, ker je zadeva odložena, pri čemer pa te prednosti ni mogoče podpreti, ker pomeni kršitev načela preučitve kazenske obtožbe v razumnem roku, kot ga je navedlo Sodišče

v točkah od 70 do 74 sodbe Kolev. Poleg tega ugotavlja, da bi bilo med sodno fazo postopka mogoče zagotoviti vse procesne pravice obdolženih oseb iz Direktive 2012/13, kot jo je Sodišče razložilo v sodbi Kolev.

29 Na podlagi teh preudarkov je predložitveno sodišče s sklepom z dne 14. septembra 2018 odločilo, da ne bo uporabilo nacionalne določbe, ki ne dopušča spremembe odločbe o ustavitvi sodne faze postopka, sprejete na podlagi člena 249 zakonika o kazenskem postopku.

30 Dve obdolženi osebi sta zoper ta sklep vložili pritožbo, sodišče, ki mu je bila zadeva predložena, pa ga je razveljavilo, prvič, ker naj se sodba Kolev ne bi uporabila za že ustavljeno sodno fazo postopka in, drugič, ker naj se Sodišče ne bi izreklo o skladnosti člena 249 zakonika o kazenskem postopku s členom 325 PDEU.

31 Pritožbeno sodišče je zadevo vrnilo predložitvenemu sodišču in mu naložilo, naj sodno fazo ustavi in zadevo vrne državnemu tožilcu. Predložitveno sodišče pojasnjuje, da je tako soočeno z izrecno prepovedjo uporabe točke 2 izreka sodbe Kolev.

32 V zvezi s tem predložitveno sodišče dvomi o razlagi te sodbe, ki jo je podalo pritožbeno sodišče. Svojo odločitev naj bi namreč utemeljilo z dejstvi, ki so bila Sodišču znana ob izdaji sodbe, in sicer z ustavitvijo sodne faze s sklepom z dne 22. maja 2015. Sodišče pa naj bi prav glede na ta dejstva izrecno predvidelo možnost, da predložitveno sodišče navedeno sodbo izvrši tako, da začne sodno fazo postopka in samo odpravi postopkovne nepravilnosti.

33 V teh okoliščinah je Spetsializiran nakazatelen sad (specializirano kazensko sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba člen 267 PDEU razlagati tako, da nacionalno sodišče pooblašča, da s sklicevanjem na dejanske okoliščine, ki jih je Sodišče upoštevalo pri izdaji predhodne odločbe, v okviru postopka v glavni stvari ne uporabi predhodne odločbe, v zvezi s katerim je bila izdana?“

Vprašanje za predhodno odločanje

34 Najprej je treba poudariti, da je iz predložitvene odločbe razvidno, da je predložitveno sodišče s sklepom z dne 22. maja 2015, sprejetim na podlagi člena 249 zakonika o kazenskem postopku, ustavilo sodno fazo kazenskega postopka v glavni stvari, pri čemer gre za sklep, ki v skladu z nacionalnim pravom nasprotuje ponovni uvedbi sodnega postopka. Ker je pritožbeno sodišče menilo, da odločitev, sprejeta na tej podlagi, povzroči vrnitev zadeve državnemu tožilcu, je predložitvenemu sodišču očitalo, da je 14. septembra 2018 na podlagi sodbe Kolev odločilo, da ne bo uporabilo člena 249 zakonika o kazenskem postopku, da bi samo odpravilo postopkovne nepravilnosti, storjene v predkazenskem postopku. Poleg tega je to pritožbeno sodišče predložitvenemu sodišču na podlagi navedenega člena 249 odredilo, naj zadevo vrne državnemu tožilcu.

35 Vendar predložitveno sodišče meni, da bi taka odredba pomenila neizvršitev točke 2 izreka sodbe Kolev.

36 V teh okoliščinah je treba postavljeno vprašanje razumeti tako, da se z njim v bistvu sprašuje, ali je treba glede na razlago člena 6(3) in člena 7(3) Direktive 2012/13, ki jo je Sodišče podalo v točki 2 izreka sodbe Kolev, člen 267 PDEU razlagati tako, da nasprotuje pravilu nacionalnega prava, ki predložitvenemu sodišču nalaga, da se uskladi z odredbo, ki mu jo je naložilo hierarhično višje sodišče, in sicer da naj se zadeva v glavni stvari po ustavitvi sodne faze kazenskega postopka vrne državnemu tožilcu, da bi se odpravile postopkovne nepravilnosti, storjene v predkazenskem postopku.

37 V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča člen 267 PDEU od predložitvenega sodišča zahteva, da zagotovi polni učinek razlage prava Unije, ki jo je Sodišče podalo v sodbi, izdani v postopku predhodnega odločanja (glej v tem smislu sodbi z dne 3. februarja 1977, Benedetti, 52/76, EU:C:1977:16, točka 26, in z dne 5. julija 2016, Ognyanov, C-614/14, EU:C:2016:514, točka 28).

38 Za odgovor na postavljeno vprašanje je treba zato najprej pojasniti obseg sodbe Kolev v zvezi z razlago člena 6(3) in člena 7(3) Direktive 2012/13, ki sta predmet točke 2 izreka te sodbe, nato pa je treba preučiti, ali pravilo nacionalnega procesnega prava iz postopka v glavni stvari, določeno v členu 249 zakonika o kazenskem postopku, kakor ga je razložilo nacionalno sodišče v smislu, da sodišče z ustavitvijo sodne faze kazenskega postopka preneha odločati in je treba zadevo vrniti državnemu tožilcu, da se odpravijo postopkovne nepravilnosti, storjene v predkazenskem postopku, preprečuje izvršitev navedene točke 2.

39 Na prvem mestu je treba v zvezi z obsegom sodbe Kolev poudariti, da je Sodišče v točki 2 izreka te sodbe, kot je razvidno iz točk od 20 do 22 te sodbe, v bistvu pojasnilo, kdaj je treba zagotoviti spoštovanje procesnih pravic, določenih v členu 6(3) in členu 7(3) Direktive 2012/13, in sicer načeloma najpozneje preden kazensko sodišče začne vsebinski preizkus obtožbe in preden se pred njim začne razprava.

40 Nasprotno pa je treba ugotoviti, da v sodbi Kolev ni natančno določen nacionalni organ, ki mora preveriti, ali obdolžene osebe uživajo zadevne pravice, niti postopek, ki ga je treba za to uporabiti.

41 Kar zadeva podrobna pravila tega postopka, Sodišče v točki 98 te sodbe kvečjemu navaja, da mora nacionalno sodišče zagotoviti pravično ravnotežje med spoštovanjem pravice do obrambe na eni strani ter potrebo po zagotavljanju učinkovitosti pregona in kaznovanja kaznivih dejanj, ki škodijo finančnim interesom Unije, in po zagotavljanju, da postopek poteka v razumnem roku, na drugi.

42 Poudariti je treba, da je podobna obveznost nujno naložena tudi državnemu tožilstvu v predkazenskem postopku.

43 Sodišče je v točkah 72 in 73 sodbe Kolev še poudarilo, da razumnosti trajanja postopka ni mogoče določiti s sklicevanjem na abstraktno določeno natančno zgornjo mejo, ampak jo je treba presojati glede na posebne okoliščine vsakega primera, kot so pomen in zapletenost spora ali ravnanje pristojnih organov in strank, število obdolženih oseb ter trajanje in resnost dejanj, ki se očitajo tem osebam, pri čemer se lahko zapletenost spora ali zavlačevanje obrambe upošteva v zvezi z utemeljitvijo roka, ki je na prvi pogled predolg.

44 Iz tega sledi, da sodba Kolev ne nasprotuje temu, da bi pravice obdolženih oseb in njihovih odvetnikov do obveščenosti o obdolžitvi in do dostopa do gradiva zadeve zagotavljal državni tožilec, potem ko je bila zadeva vrnjena v predkazenski postopek, ali predložitveno sodišče, ko bo zadeva predložena v razsojanje.

45 Ravno iz tega izhaja, da Sodišče v nasprotju s tem, kar nakazuje predložitveno sodišče z besedilom vprašanja za predhodno odločanje, v tej sodbi nikakor ni upoštevalo dejstva, da je to sodišče sodno fazo kazenskega postopka v glavni stvari ustavilo s sklepom z dne 22. maja 2015, sprejetim na podlagi člena 249 zakonika o kazenskem postopku.

46 Iz točk 41 in 67 sodbe Kolev je, ravno nasprotno, razvidno, da je predložitveno sodišče v predložitveni odločbi predvidelo možnost uvedbe sodne faze postopka kljub sprejetju sklepa z dne 22. maja 2015. Sodišče tako nikakor ni preučilo razlage člena 249 zakonika o kazenskem postopku, ki jo je podalo pritožbeno sodišče, še manj pa jo zavrnilo kot neskladno s pravom Unije.

47 Na drugem mestu, glede vpliva tega pravila nacionalnega procesnega prava na izvršitev točke 2 izreka sodbe Kolev ni sporno, da je bila posledica sklepa z dne 22. maja 2015, ki ga je predložitveno sodišče sprejelo na podlagi te določbe, ustavitev sodne faze kazenskega postopka in vrnitev zadeve državnemu tožilcu. Zato je treba preučiti, ali lahko tako pravilo nacionalnim sodnim organom prepreči, kot je bilo zaskrbljeno predložitveno sodišče, da sprejmejo vsak poznejši ukrep, ki bi omogočil uporabo razlage iz navedene točke 2.

48 V zvezi s tem je treba poudariti, da Sodišče, kot je razvidno iz točk 67 in 74 sodbe Kolev, ni določilo konkretnih načinov za izvršitev točke 2 izreka te sodbe v okviru postopka v glavni stvari. Natančneje, ker je uvedba sodne faze postopka s strani predložitvenega sodišča, da bi to samo odpravilo nepravilnosti, le ena od možnosti, ki jih je Sodišče navedlo v tej sodbi, spada izbira teh načinov v procesno avtonomijo držav članic.

49 V teh okoliščinah morajo biti navedeni načini določeni v notranjem pravnem redu vsake države članice, vendar pod pogojem, da nacionalna pravila niso manj ugodna od pravil, ki urejajo podobne položaje, za katere velja notranje pravo (načelo enakovrednosti), in da praktično ne onemogočajo ali pretirano otežujejo uresničevanja pravic, ki jih daje pravo Unije (načelo učinkovitosti) (glej v tem smislu zlasti sodbe z dne 16. decembra 1976, Rewe-Zentralfinanz in Rewe-Zentral, 33/76, EU:C:1976:188, točki 5 in 6; z dne 28. septembra 1994, Fisscher, C-128/93, EU:C:1994:353, točka 39, ter z dne 29. julija 2019, Inter-Environnement Wallonie in Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen, C-411/17, EU:C:2019:622, točka 171).

50 Preveriti je torej treba, ali lahko vrnitev zadeve državnemu tožilcu, da se odpravijo postopkovne nepravilnosti, storjene v predkazenskem postopku, ob upoštevanju razlage člena 6(3) in člena 7(3) Direktive 2012/13, ki jo je Sodišče podalo v točki 2 izreka sodbe Kolev, krši ti načeli.

51 V zvezi s tem je treba na eni strani v zvezi z načelom enakovrednosti navesti, da iz predloga za sprejetje predhodne odločbe nikakor ni razvidno, da bi se z odredbo, ki jo je pritožbeno sodišče izdalo predložitvenemu sodišču, kršilo to načelo.

52 Na drugi strani je treba v zvezi z načelom učinkovitosti najprej opozoriti, da pravo Unije ne nasprotuje temu, da mora predložitveno sodišče slediti navodilom hierarhično višjega sodišča glede razlage nacionalnega procesnega prava za namene izvršitve sodbe, izdane v postopku predhodnega odločanja, če ta navodila ne posegajo zlasti v učinkovitost prava Unije, kot ga je Sodišče razlagalo v tej sodbi. Tako je Sodišče med drugim razsodilo, da če je zagotovljeno učinkovito varstvo pravic posameznikov, ki izhajajo iz prava Unije, ni pristojno, da posreduje pri reševanju težav glede pristojnosti, ki lahko na ravni nacionalne sodne organizacije nastanejo pri opredelitvi nekaterih pravnih položajev, ki temeljijo na pravu Unije (glej v tem smislu sodbo z dne 30. septembra 2003, Köbler, C-224/01, EU:C:2003:513, točka 47).

53 Po tem pojasnilu iz načela učinkovitosti izhaja, da predložitvenemu sodišču ni treba spoštovati odredbe, ki mu jo je izdalo pritožbeno sodišče, da zadevo v glavni stvari vrne državnemu tožilcu, če bi ta odredba ogrozila učinkovitost člena 6(3) in člena 7(3) Direktive 2012/13, kot ju je Sodišče razložilo v sodbi Kolev.

54 Vendar je treba v zvezi s tem ugotoviti, da čeprav je bila sodna faza kazenskega postopka v glavni stvari ustavljena, to ne velja za ta postopek v celoti, saj je bila zadeva vrnjena državnemu tožilcu.

55 Na podlagi ničesar pa ni mogoče sklepati, da bi lahko vrnitev zadeve v glavni stvari državnemu tožilcu posegla v procesne pravice, določene v členu 6(3) in členu 7(3) Direktive 2012/13, ali preprečila njihovo uveljavljanje ter tako škodovala polnemu učinku teh določb, če državni tožilec v okviru predkazenskega postopka ali predložitveno sodišče v okviru sodne faze, ki sledi, skrbi za uporabo teh določb, kot jih razlaga Sodišče v točki 2 izreka sodbe Kolev.

56 Glede pomislekov, ki jih izraža predložitveno sodišče v zvezi s posledicami take vrnitve za trajanje postopka, je treba poudariti, da mora, kot je razvidno iz točke 42 te sodbe, državni tožilec – kot tudi nacionalno sodišče – v predkazenskem postopku zagotoviti pravično ravnotežje med spoštovanjem pravice do obrambe na eni strani ter potrebo po zagotavljanju učinkovitosti pregona in kaznovanja kaznivih dejanj, ki škodijo finančnim interesom Unije, in po zagotavljanju, da postopek poteka v razumnem roku, na drugi.

57 Iz vsega zgoraj navedenega izhaja, da je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba glede na razlago člena 6(3) in člena 7(3) Direktive 2012/13, ki jo je Sodišče podalo v točki 2 izreka sodbe Kolev, člen 267 PDEU razlagati tako, da ne nasprotuje nacionalnemu postopkovnemu pravilu, ki predložitvenemu sodišču v zadevi, v kateri je bila izdana ta sodba, nalaga, da se uskladi z odredbo, ki mu jo je izdalo hierarhično višje sodišče, in sicer da naj se zadeva po ustavitvi sodne faze kazenskega postopka vrne državnemu tožilcu, da bi se odpravile postopkovne nepravilnosti, storjene v predkazenskem postopku, če se ti določbi prava Unije, kakor ju je razložilo Sodišče v točki 2 izreka navedene sodbe, upoštevata v okviru predkazenskega postopka ali v okviru sodne faze tega postopka, ki sledi.

Stroški

58 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (peti senat) razsodilo:

Glede na razlago člena 6(3) in člena 7(3) Direktive 2012/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o pravici do obveščenosti v kazenskem postopku, ki jo je Sodišče podalo v točki 2 izreka sodbe z dne 5. junija 2018, Kolev in drugi (C-612/15, EU:C:2018:392), je treba člen 267 PDEU razlagati tako, da ne nasprotuje nacionalnemu postopkovnemu pravilu, ki predložitvenemu sodišču v zadevi, v kateri je bila izdana ta sodba, nalaga, da se uskladi z odredbo, ki mu jo je izdalo hierarhično višje sodišče, in sicer da naj se zadeva po ustavitvi sodne faze kazenskega postopka vrne državnemu tožilcu, da bi se odpravile postopkovne nepravilnosti, storjene v predkazenskem postopku, če se ti določbi prava Unije, kakor ju je razložilo Sodišče v točki 2 izreka navedene sodbe, upoštevata v okviru predkazenskega postopka ali v okviru sodne faze tega postopka, ki sledi.

Podpisi